OKÓLNIK OBSERWATORJUM KRAKOWSKIEGO
CIRCULAIRE DE L'OBSERVATOIRE DE CRACOVIE
No. 5. / 1920.X.29 /.

OD WYDAWNICTWA. Dzięki zaprowadzonym zmianom technicznym możemy, zaczynając od numeru niniejszego, rozsyłać Okólnik w znacznie większej ilości egzemplarzy.

## Zakrycia gwiazd przez Księżyc w II półroczu 1920,

### obliczył J. WITKOWSKI.

Poniższe zakrycia obliczono dla krakowa, Warszawy i Lwowa. Zakrycia za miesiące minione były zakomunikowane listownie obserwatorjom. Naogół pogoda mało dotychczas sprzyjała obserwacjom w Krakowie. Odnotujemy tu obserwację numeru 24 / początek/, dokonaną w Krakowie przez 3 obserwatorów /Banachiewicz, Szeligowski i Witkowski o 9h.58m.16sek., we Lwowie zaś, przez prof. Grabowskiego, o 9h.58m.48.9sek. czasu średniego Greenwich skiego.

Godziny liczymy tymczasem jeszcze od południa. /T.B./.

| No. | Data | Nazwa gwiazdy | Wk. | | Początek czas śr.Gr. | Początek kąt od bg. | Początek kąt od zen. | Koniec czas śr.Gr. | Koniec kąt od bg. | Koniec kąt od zen. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 9 | VII.28 | 173B Sagittarii | 6.4 | Kr. | 13 11.8 | 146 | 113 | 13 33.0 | 183 | 147 |
| | | | | W. | 4.4 | 136 | 104 | 36.9 | 195 | 160 |
| 10 | VIII. 3 | 25 Picium | 6.2 | Kr. | 12 27.1 | 87 | 102 | 13 37.5 | 218 | 218 |
| | | | | W. | 29.8 | 84 | 97 | 41.3 | 222 | 221 |
| | | | | Lw. | 33.7 | 93 | 104 | 41.2 | 213 | 210 |
| 11 | VIII.20 | 26 Librae | 6.3 | Kr. | 6 44.9 | 49 | 23 | 7 33.3 | 328 | 296 |
| | | | | W. | 45.2 | 45 | 20 | 34.8 | 330 | 300 |
| | | | | Lw. | 48.6 | 52 | 23 | 38.5 | 322 | 287 |
| 12 | VIII.21 | beta Scorpii | 2.9 | Kr. | 6 42.0 | 117 | 98 | 7 53.7 | 252 | 223 |
| | | | | W. | 40.3 | 114 | 95 | 52.1 | 254 | 224 |
| | | | | Lw. | 48.2 | 119 | 16 | 57.0 | 248 | 217 |
| 13 | VIII.21 | 56 B Scorpii | 5.0 | Kr. | 6 41.9 | 116 | 97 | 7 54.1 | 252 | 223 |
| | | | | W. | 40.2 | 113 | 94 | 52.5 | 254 | 226 |
| | | | | Lw. | 48.1 | 117 | 94 | 57.5 | 240 | 218 |
| 14 | IX. 3 | 145 B Arietis | 6.5 | Kr. | 9 25.6 | 46 | 87 | 10 17.3 | 281 | 322 |
| | | | | W. | 29.9 | 43 | 82 | 20.6 | 284 | 322 |
| | | | | Lw. | 24.9 | 49 | 90 | 19.4 | 277 | 318 |
| 15 | IX. 6 | 19 B Geminorum | 6.2 | Kr. | 14 18.4 | 100 | 138 | 15 25.5 | 261 | 294 |
| | | | | W. | 21.6 | 95 | 131 | 29.2 | 267 | 297 |
| | | | | Lw. | 22.0 | 103 | 140 | 30.0 | 259 | 290 |
| 16 | IX. 9 | kappa Cancri | 5.1 | Kr. | 13 13.5 | 89 | 126 | 14 3.7 | 296 | 335 |
| | | | | W. | 16.1 | 83 | 118 | 5.1 | 302 | 339 |
| | | | | Lw. | 12.1 | 92 | 130 | 3.6 | 293 | 333 |
| 17 | IX.21 | 187B Sagittarii | 6.4 | Kr. | 4 30.8 | 120 | 132 | 5 35.5 | 219 | 220 |
| | | | | W. | 32.7 | 117 | 128 | 38.9 | 222 | 222 |
| | | | | Lw. | 38.6 | 123 | 131 | 40.8 | 216 | 213 |
| 18 | IX.24 | o^Capricorni | 5.3 | Kr. | 12 11.8 | 120 | 86 | 12 50.9 | 195 | 158 |
| | | | | W. | 7.0 | 111 | 79 | 12 53.0 | 204 | 169 |
| | | | | Lw. | 16.7 | 126 | 90 | 49.9 | 189 | 151 |
| 19 | IX.28 | epsilon Piscium | 4.4 | Kr. | 10 56.4 | 93 | 96 | 12 3.7 | 219 | 207 |
| | | | | W. | 58.1 | 88 | 90 | 6.8 | 226 | 213 |
| | | | | Lw. | 63.7 | 98 | 96 | 7.7 | 215 | 199 |
| 20 | IX.29 | 26 B Arietis | 6.0 | Kr. | 12 37.6 | 44 | 36 | 13 44.1 | 277 | 253 |
| | | | | W. | 41.5 | 38 | 29 | 42.9 | 284 | 262 |
| | | | | Lw. | 42.2 | 48 | 36 | 50.3 | 275 | 247 |

| | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 21 | IX.30 | 6 Arietis | 5.5 | Kr. | 9 | 59.2 | 71 | 106 | 11 | 7.4 | 252 | 277 |
| | | | | W. | | 62.3 | 67 | 97 | | 11.3 | 257 | 279 |
| | | | | Lw. | | 61.5 | 75 | 107 | | 12.1 | 248 | 270 |
| 23 | X. 2 | i Tauri | 5.1 | Kr. | 10 | 51.2 | 74 | 114 | 11 | 56.1 | 270 | 306 |
| | | | | W. | | 55.6 | 69 | 106 | | 59.8 | 275 | 308 |
| | | | | Lw. | | 53.4 | 77 | 116 | | 60.4 | 267 | 301 |
| 24 | X.23 | 6 G Piscium | 6.2 | Kr. | 9 | 58.2 | 6 | 340 | 10 | 35.1 | 304 | 274 |
| | | | | W. | | 64.8 | 354 | 329 | | 28.0 | 316 | 288 |
| | | | | Lw. | | 58.7 | 13 | 346 | | 41.0 | 299 | 267 |
| 25 | X.24 | 25 Piscium | 6.2 | Kr. | 12 | 39.7 | 115 | 78 | 13 | 21.8 | 202 | 164 |
| | | | | W. | | 35.2 | 107 | 72 | | 23.4 | 211 | 174 |
| | | | | Lw. | | 42.7 | 120 | 82 | | 22.0 | 200 | 161 |
| 26 | X.25 | 60 Piscium | 6.2 | Kr. | 14 | 9.6 | 105 | 66 | 14 | 58.0 | 220 | 180 |
| | | | | W. | | 5.7 | 98 | 61 | | 57.7 | 227 | 189 |
| | | | | Lw. | | 10.0 | 105 | 65 | | 58.6 | 220 | 180 |
| 28 | X.31 | 26 Geminorum | 5.2 | Kr. | 14 | 5.5 | 148 | 155 | 14 | 53.2 | 228 | 220 |
| | | | | W. | | 2.5 | 138 | 143 | | 58.2 | 238 | 229 |
| | | | | Lw. | | 11.5 | 147 | 150 | | 60.2 | 230 | 219 |
| 29 | XI. 1 | 68 Geminorum | 5.2 | Kr. | 9 | 39.0 | 122 | 163 | 10 | 30.8 | 250 | 291 |
| | | | | W. | | 40.9 | 117 | 156 | | 35.1 | 256 | 295 |
| | | | | Lw. | | 40.4 | 125 | 166 | | 31.4 | 247 | 288 |
| 30 | XI.15 | rho Sagittarii | 4.0 | Kr. | 4 | 28.6 | 86 | 65 | 5 | 42.1 | 242 | 212 |
| | | | | W. | | 27.8 | 83 | 63 | | 41.2 | 245 | 217 |
| | | | | Lw. | | 34.2 | 90 | 67 | | 44.7 | 237 | 207 |
| 31 | XI.18 | o' Capricorni | 5.3 | Kr. | 4 | 28.4 | 82 | 83 | 5 | 46.1 | 228 | 214 |
| | | | | W | | 30.6 | 80 | 80 | | 48.1 | 231 | 218 |
| | | | | Lw. | | 35.4 | 86 | 82 | | 50.7 | 224 | 207 |
| 32 | XI.19 | kappa Aquarii | 5.2 | Kr. | 8 | 53.4 | 22 | 350 | 9 | 41.3 | 291 | 255 |
| | | | | W. | | 56.2 | 13 | 342 | | 35.9 | 300 | 266 |
| | | | | Lw. | | 54.6 | 26 | 352 | | 44.8 | 288 | 251 |
| 33 | XI.22 | epsilon Piscium | 4.4 | Kr. | 5 | 59.3 | 74 | 94 | 7 | 12.9 | 237 | 241 |
| | | | | W. | | 63.2 | 71 | 88 | | 16.2 | 241 | 243 |
| | | | | Lw. | | 64.7 | 79 | 95 | | 17.7 | 233 | 233 |
| 34 | XI.23 | 54 Ceti | 6.0 | Kr. | 2 | 44.1 | 120 | 160 | 3 | 20.9 | 202 | 241 |
| | | | | W. | | 46.6 | 117 | 156 | | 25.9 | 204 | 242 |
| | | | | Lw. | | 45.6 | 125 | 165 | | 19.8 | 196 | 235 |
| 35 | XI.23 | 26 B. Arietis | 6.0 | Kr. | 7 | 33.6 | 16 | 28 | 8 | 19.6 | 300 | 301 |
| | | | | W. | | 41.1 | 9 | 18 | | 17.6 | 310 | 311 |
| | | | | Lw. | | 36.1 | 24 | 32 | | 27.6 | 295 | 290 |
| 36 | XI.24 | sigma Arietis | 5.5 | Kr. | 4 | 25.3 | 38 | 79 | 5 | 14.3 | 287 | 327 |
| | | | | W. | | 30.2 | 35 | 74 | | 17.3 | 290 | 327 |
| | | | | Lw. | | 25.1 | 43 | 84 | | 17.7 | 282 | 321 |
| 37 | XI.24 | 145 B. Arietis | 6.5 | Kr. | 11 | 6.9 | 74 | 49 | 12 | 16.0 | 264 | 230 |
| | | | | W. | | 8.0 | 66 | 42 | | 14.8 | 271 | 239 |
| | | | | Lw. | | 12.2 | 74 | 45 | | 20.2 | 264 | 228 |
| 38 | XI.25 | 148 B. Tauri | 5.9 | Kr. | 4 | 46.4 | 101 | 143 | 5 | 38.0 | 233 | 274 |
| | | | | W. | | 49.4 | 98 | 138 | | 42.5 | 237 | 276 |
| | | | | Lw. | | 47.4 | 105 | 147 | | 38.4 | 229 | 270 |
| 39 | XI.27 | 19 B. Geminorum | 6.2 | Kr. | 10 | 44.0 | 70 | 96 | 11 | 49.2 | 297 | 305 |
| | | | | W. | | 48.8 | 63 | 82 | | 48.9 | 305 | 311 |
| | | | | Lw. | | 49.2 | 72 | 93 | | 55.2 | 297 | 299 |
| 40 | XI.28 | lambda Geminorum | 3.6 | Kr. | 10 | 39.0 | 140 | 165 | 11 | 33.8 | 240 | 252 |
| | | | | W. | | 38.4 | 132 | 155 | | 38.4 | 248 | 257 |
| | | | | Lw. | | 44.8 | 140 | 165 | | 40.2 | 240 | 247 |

| | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 41 | XII.18 | 25 Piscium | 6.2 | Kr. | 6 | 31.2 | 52 | 31 | 7 | 43.1 | 260 | 230 |
| | | | | W. | | 33.2 | 46 | 25 | | 41.7 | 266 | 237 |
| | | | | Lw. | | 35.8 | 55 | 30 | | 47.3 | 257 | 224 |
| 42 | XII.19 | 60 Piscium | 6.2 | Kr. | 9 | 38.9 | 65 | 28 | 10 | 41.6 | 258 | 219 |
| | | | | W. | | 38.3 | 58 | 23 | | 39.1 | 265 | 228 |
| | | | | Lw. | | 41.5 | 66 | 28 | | 43.0 | 258 | 218 |
| 43 | XII.23 | 302 B. Tauri | 6.1 | Kr. | 14 | 32.2 | 70 | 28 | 15 | 22.0 | 294 | 253 |
| | | | | W. | | 30.9 | 63 | 23 | | 18.2 | 300 | 261 |
| | | | | Lw. | | 33.7 | 67 | 25 | | 21.4 | 296 | 256 |
| 44 | XII.27 | 60 Cancri | 5.7 | Kr. | 12 | 31.3 | 80 | 89 | 13 | 32.8 | 320 | 314 |
| | | | | W. | | 34.6 | 72 | 78 | | 29.8 | 328 | 322 |
| | | | | Lw. | | 37.8 | 77 | 81 | | 37.2 | 325 | 314 |

---

## KRONIKA.

Prof.K. G R A F F , obserwator dostrzegalni w Bergedorf pod Hamburgiem, po dłuższych pertraktacjach,w lecie roku bieżącego odmówił przyjęcia proponowanej mu katedry astronomji w Uniwersytecie Poznańskim.

Obserwatorjum p.inż. Wł.S z a n i a w s k i e g o w Przegalinach /pod Radzyniem/ ocalało na szczęście podczas inwazji bolszewickiej. Bolszewicy woleli rabować dobro bardziej materjalne.

---

Ocalały również skromniutkie zresztą narzędzia astronomiczne w Wilnie: prof.D z i e w u l s k i, z narażeniem własnych ruchomości, wyekspedjował je do Warszawy w samą porę, w pierwszej połowie lipca r.b. .

---

P.St. S z e l i g o w s k i, dawny asystent obserw. Krak., a od 1 stycznia 1920 mianowany starszym asystentem Obserw. w Wilnie,od kilku miesięcy pracuje w Krakowie.

---

Prof.M. E r n s t, kierownik Zakładu Astron. we Lwowie, łaskawie wypożyczył Obserw. Krak.-emu 5-o calowy /135mm./ ekwatorjał Merza&Sendtnera z mechanizmem zegarowym/ale bez mikrometru/. Luneta ta została postawiona na miejsce dawnego ekwatorjału Merza&Mahlera z r. 1842, i stanowi obecnie optycznie najsilniejsze narzędzie Obserw. Krak.. W szczęśliwszych krajach nawet do nauczania używane są większe przyrządy.

---

Według obserwacji p.J.G a d o m s k i e g o /asystent Obserw.Krak./ minimum Algola przypadło 1920.X.7 o 11.3h. cz.śr.Gr., to znaczy o 2.3 godziny wcześniej, niż wskazują efemerydy w V.J.S.A.G./Jahrg.54/.--- Według tegoż obserwatora Nowa w Łabędziu miała następujące wielkości: IX.18...6. 29 września...7.6 , 6 paźdz...8.4, 28 paźdz...8.9. P.G a d. obserwuje stale tę nową gwiazdę.

---

Odbito z rozporządzenia Zarządu Obserwatorjum Krakowskiego.

Dyrektor:

Tad. B a n a c h i e w i c z.

## KRONIKA.

[illegible], obserwator Obserwatorjum w Bergedorfi pod Hamburgiem, po dłuższych pertraktacjach, w lecie roku bieżącego odmówił przyjęcia proponowanej mu katedry astronomji w Uniwersytecie Poznańskim.

Obserwatorjum p.inż. Wł. S z n i a w s k i e g o w Przegalinach /pod Radzyniem/ ocalało na szczęście podczas inwazji bolszewickiej. Bolszewicy wzięli rabunkiem dobra bardziej materjalne.

Ocalały również [illegible] narzędzia astronomiczne w Wi[illegible] prof. D z i e w u l s k i , z wyjątkiem ważniejszych ruchomości, [illegible] do Warszawy w [illegible], w pierwszej połowie lipca r.b.

P.St. S z e l i g o w s k i , nowy asystent obserw. Krak., o [illegible] przyjęty [illegible] asystentem Obserw. w Wilnie, od [illegible] pracuje w Krakowie.

Prof. M. E r n s t, kierownik Zakładu Astron. we Lwowie, [illegible] Obserw. Krak.-emu 3-o calowy /135mm./ ekwatorjał Merz-Mendhaus z [illegible] zegarowym/ale bez mikrometru/. Luneta ta została postawiona na miejscu dawnego ekwatorjału Merz-Mahlera z r. 1862, i [illegible] najdłuższą narzędzia Obserw. Krak.. W szczególności [illegible] jako nawet do nauczania używane są większe przyrządy.

Wyniki obserwacji p.J. G a d o m s k i e g o /asystent Obserw. Krak./ [illegible] Algola [illegible] 1920 [illegible] 11.38. [illegible], to znaczy o [illegible] [illegible] obliczeniom w V.J.S.A.G./Jahrg.54/ [illegible] [illegible] w tabelach [illegible] 11.18. [illegible] 7.8 [illegible] 0 m d. obserwacja [illegible].